

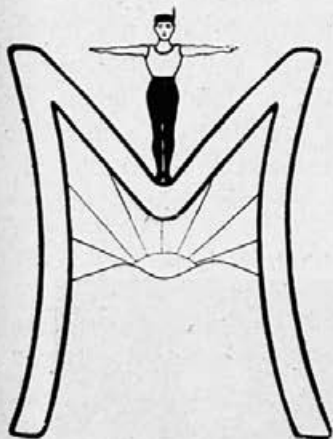
Štv
Број 12.

V Ljubljani, december 1923.

Leto
Год. V.

J. B.:

1. december.

esec december ima za nas Jugoslovane veliko zgodovinsko važnost. Dne 1. decembra 1918 so zastopniki onega dela našega naroda, ki je bil toliko let pod tujo nemško in ogrsko vlado, slovesno izjavili takratnemu regentu, sedanjemu našemu kralju Aleksandru I., da so se ujediniili Slovenci, Hrvati in Srbi v enotno in edinstveno državo s Srbijo — v državo Srbob, Hrvatov in Slovencev, kateri naj načeluje zaslužni kralj Peter I. Osvoboditelj.

Znamenit je bil ta dogodek, in dokler bo živel naš narod, se ga bo spominjal, zakaj ta dan je bil položen temelj naši novi državi, samostojni kraljevini, v kateri so združena vsa tri jugoslovenska plemena.

Letos smo praznovali prvi jubilej — 5. obletnico tega velikega dogodka. Sokolstvo, ki je od svojega početka občutilo težo tuje nadvlade, se je radostno spominjalo 1. decembra in po večini vsa sokolska društva, udružena v Jugoslovenskem Sokolskem Savezu, so po svojih močeh proslavila ta dan, da dajo duška onim veselim občutkom, ki nas navdajajo ob zavesti, da smo prost in svoboden narod v lastni državi.

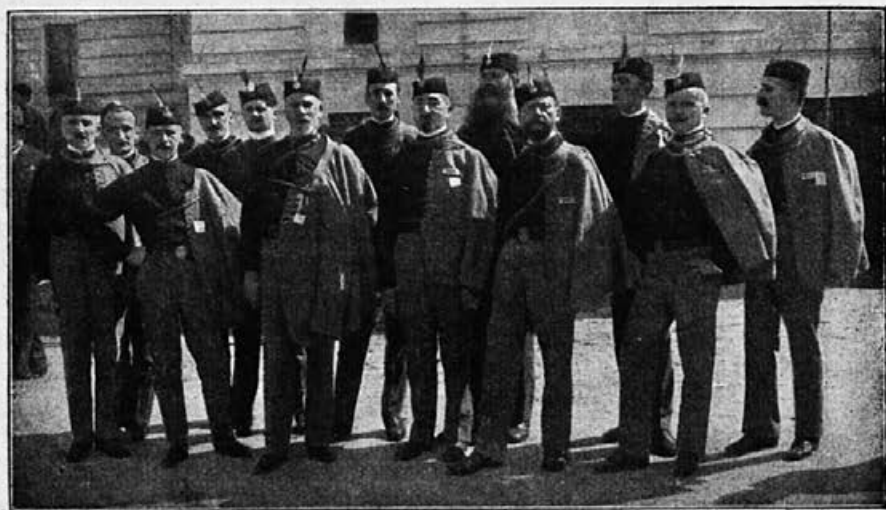
1. december naj bo naš največji praznik. Iz spominov na ta dan črpajmo moč za težko bodočnost, ki nas čaka, iz teh spominov naj se rodi prava domovinska ljubezen do ujedinjene države. Ta dan naj nas pa obenem spominja, da naše ujedinijenje še ni popolno, še ni dovršeno,

zakaj še imamo brate in sestre, ki željno pričakujejo svoj 1. december. Na te, ki ječijo pod težkim jarmom tuje vlade, naj se spominjajo oni, ki nočejo in ne znajo prav ceniti svobode, ki izrabljajo vsako priliko, da nasprotujejo in škodujejo svoji lastni državi, ki z izmišljenimi in potvorjenimi poročili sejejo prepir med naš narod, ki ščujejo brata proti bratu.

Res je, da ni med nami še vse tako, kakor bi moralo biti. Toda vprašajmo se, kdo je kriv temu? Odgovor se bo glasil: mi sami smo temu vzrok! Zato na delo vsi! Izboljšujmo ter popravljajmo, da bo naša država čim prej ozdravljena težkih vojnih posledic. Le delo — nikdar pa zabavljanje — bo rodilo boljšo bodočnost! In baš mi Sokoli smo poklicani, da z delom kažemo, da hočemo čuvati to, kar je bilo dne 1. decembra 1918. stvorjeno po tolikih težkih bojih in po tolikem prelitju srb-ske krvi, onega dela našega naroda, ki je največ žrtvoval za naše ujedinjenje.

Tudi vi, mladi Sokoliči in Sokoličice, ste letos v mnogih društvih s svojim javnim nastopom ob priliki proslave državnega ujedinjenja pokazali, da se ne strašite dela. Ako boste vztrajali vedno v sokolskih društvih, se boste privadili delu — zakaj Sokolstvo ne pozna lenuhov — in postali boste dobri državljani.

»Sokolič« pa bo vaš zvesti spremljevalec in vodnik na poti vašega mladega življenja. Učil vas bo pravo sokolsko življenje in vas vzgajal v ljubezni do domovine in države. Bodite mu zvesti čitatelji do dobe, ko prestopite v vrste pravih Sokolov — članov, in pridobivajte mu novih čitateljev in naročnikov, da bo vaš krog vedno večji! V telovadnicah pa si jačite in krepite svoje telo, da dorastete zdravi na duhu in telesu. In če se nam izpolnijo kdaj naše želje, da bo vsa jugoslovenska mladina združena v sokolskih društvih, tedaj bomo še veselejše in zadovoljnejše proslavljali naš največji praznik 1. december — spomin našega državnega ujedinjenja!

Starešinstvo JSS na glavni skupščini v Beogradu 1923.

Naša skupna vez — sokolska ideja.

V.

na k o s t je poleg bratstva temelj, ki se na njem dviga mogočna zgradba Sokolstva. Kadar stojiš uvrščen med svojimi sokolskimi brati in sestrami, tedaj se v ničemer in z ničimer ne razlikuješ od njih: enak stojiš med enakimi. Ne delavskih, kmetiških, obrtniških staršev otrok poleg meščanskega, uradniškega, tvorničarjevega otroka, ne siromak poleg bogatina, dijak poleg vajenca, vojak poleg civilista — ne, ampak brat stojiš poleg brata, sestra poleg sestre, Sokol poleg Sokola, Sokolca poleg Sokolice. Brat je mio, koje vere bio! —

Čujte nas, gore iz skal zgrajene,
čuj nas podolja cvet in sad:
vsi smo sinovi matere ene,
vse smo hčere njenih livad!

Sokolstvo nima sokolskih društev, ki bi bila ločena in osnovana po razredih ali poklicih, kakor to opažamo pri drugih organizacijah, ki bi rade posnemale Sokolstvo, pa so že zaradi preziranja našega temeljnega načela enakosti stopile na napačna pota in nimajo opravičenosti, da bi se nazivale za vsenarodne organizacije. Tudi naše dece in našega naraščaja ne ločimo po starših posameznikov ali po poklicih, ki se zanje posamezniki pripravljajo. V Sokolstvu smo si vsi enaki, ker služimo vsi istim nalogam in isti veličastni ideji, da hočemo ves narod brez izjeme in razlike dvigniti do tiste stopnje nra vstvene in telesne popolnosti, ki je živemu človeku sploh dosegljiva. Zato pa ni nikjer drugod tako jasno, točno in neovržno uresničeno načelo pravega, vzornega d e m o k r a t i z m a — načelo ljudskosti — kakor v Sokolstvu. Med človeštvom je kot posledica tega čistega demokratizma uvedeno tikanje in preprosto nazivanje »brat«, »sestra« — brez navajanja drugih nazivov in naslovov, ki jih dotičnik nosi v zasebnem življenju. Enako je med vami, naraščajniki in naraščajnice, ki ste navdušeni deloljubni, zvesti in značajni pripravniki za prihodnje neustrašene, temeljito vzgojene in vsestransko usposobljene borce velike sokolske ideje! —

Zgoraj sem omenil, da je Sokolstvo mogočna zgradba. Njeni temelji so postavljeni v globočino nesmrtnne ideje, ki napaja in navdušuje naša srca ter nam ukazuje, da moramo z d e l o m dokazovati svojo pripadnost k Sokolstvu. V nobenem drugem društvu ne stoji smotreno in neprestano delo tako izrazito in izčrpno na prvem mestu kakor v Sokolstvu. Pa tudi nikjer drugod se ne zahteva tako rednega, vzornega, krepostnega življenja kakor v Sokolstvu, kjer ne smemo z ničimer in nikoli uničevati pri-

dobitev trdega in zavestnega sokolskega dela. V to mogočno zgradbo so odprta vrata vsem, ki imajo dobro, moško voljo, čiste namene, kremenit značaj, junaško srce in pošteno dušo! Lisicam, lisjakom in garjevim ovcam pa je vstop zabranjen! Ti niso vredni našega bratstva in naše enakosti; ki se iz njih dviga naša največja pridobitev — s v o b o d a !

Svoboda je sad demokratičnega našega mišljenja in izobrazbi vseh slojev naroda namenjenega sokolskega dela in življenja. Svobodno uveljavljaj moči svojega telesa in duha, kamorkoli ti veleva ukaz sokolske zavesti in poziv lastnih službenih dolžnosti in državljskih pravic! A svobode ne zlorablaj v utešenje in v opravičevanje nasladeželjnosti, neredovitosti in nezmernosti! Svoboda ti daje možnost za dopolnjevanje in dovrševanje lastne duševnosti, za izglajenje, utrditev in stopnjevanje telesne moči, njene odpornosti in njenega udejstvovanja. Svobodno naj ti gledajo oči v veliko življenje in široki svet, da spoznaš njega vrline, tajnosti, zablode, viharje in boje. Izza domačega plota plavajo pogledi ponosne sokolske zavednosti v šumni vrtinec življenja, da se v dušo dovaja spoznanje in razsodnost, ki naravnava mladeniču in možu, mladenki in ženi samozavesten korak v lastno življenje!

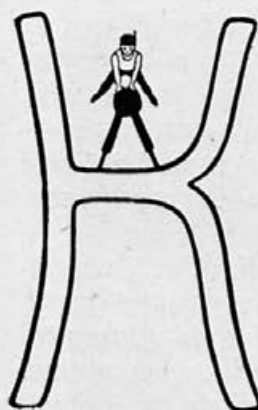
Predvsem pa — glej, poučuj, spoznavaj domovino in nje zgodovino! Ker nihče tako kakor Sokol in Sokolica morata vedeti in vedno živo v mislih in v srcu nositi:

Do zadnjega vsak in vsaka in vsi
v službo uklenjeni smo očetnjave,
zanjo po žilah pretaka se kri,
v dar so ji mišice, srca in glave,
njena je ljubav, iz duše kipeča,
ona nam radost je, bol in sreča!

DUŠAN M. BOGUNOVIĆ:

Ljubav prema — Narodu i Domovini.

ao članovi velike sokolske porodice — Vi Sokolska Deco, morate znati što je ljubav prema Narodu i Domovini. Setit ću Vas, najpre, na našega Tyrša — koji je u društvu velikih i prvih ljudi u Češkoj — osnovao Soko — samo zato da posluži svome Narodu i svojoj Domovini. Čitav naš sokolski rad ima konačni cilj: ljubav i žrtvovanje Narodu i Domovini. Dr. Tyrš nije uzimao pojam naroda i Domovine, kao pojam slave — već kao pojam rada za Narod i Domovinu. On je kazao, da naša sokolska društva imaju jednu svrhu — rad i samo rad, a ne reči, u korist — Naroda i Domovine. Svaki od nas koji je stupio u sokolske redove treba da zna — da smo samo zato stupili u Soko, da stečemo što više zdravlja i da tim zdravljem služimo: Narodu i Domovini.

No u svetu vlada pogrešno mišljenje, da se ljubav prema narodu i domovini — odrazuje u neprijateljstvu prema drugim, tuđim narodima. To je — sokolska deco pogrešno, jer prema neprijateljima moramo biti pravedni, al' svoje ne damo i svoje čuvamo.

Ljubav prema narodu i domovini ne ukazuje se u mržnji prema tuđim narodima — već naprotiv u tvornoj ljubavi za narod i domovinu i u duševnom i telesnom uzgoju sama sebe; Soko valja da upotrebi svoje zdravlje ne samo u korist svoju nego i u korist sviju naših blinžnjih.

Pravo rodoljublje izkazuje se dakle u radu za Narod i Domovinu. Naši predi ostavili su nam najlepše primere ljubavi i požrtvovnosti za Narod i Domovinu. Koliko su nam ostavili narodnih društava, škola, zgrada i ostaloga, što im je služilo da podignu svet u slobodi i samostalnosti našega Naroda i Domovine. Pa pogledajte u povest maloga srpskoga Naroda, koji je dao milijone života: dece, staraca, žena; dao si je uništiti zgrade i željeznice; volio je preći preko grobnice srpskoga Naroda — Albanije — samo zato da ostavi primere ljubavi i žrtvovanja prema: Narodu i Domovini. Setite se naših književnika, pisaca, narodnih voda — ovi a ne svi oni — r a d o m pokazali su ljubav prema: Narodu i Domovini. Pa i vi deca takih predaka budite svesni prošlosti naših predaka, pa i Vi samo r a d o m pokažite da ljubite: Narod i Domovinu. Nemojte se pozivati na prošlost — već na onome što nam naši stari ostaviše — nastavite. U mirno doba — radom u narodu — pokažite ljubav ne samo prema svome narodu — nego i prema drugim Slavenima. Svaki od nas ne može da čini velika dela — al' svaki od nas može da doprinese kamenčić za veliku zgradu narodne prosvete: Kamen do kamena — palača. Niko od nas nije tako slab, da i najmanje delo ne učini narodu. Što god dobra učini za svoj dom — učinio si za svoje selo, a time i za svoju domovinu i narod. Jer pamti, da samo od sretni i zdravi domova naših — sastavljena je sreća i zdravlje: naroda i domovine. Pamti — da tvoja domovina i tvoj narod nije samo tvoje selo — već sva sela, svi gradovi — od Soče do Egejskoga mora; od Triglava do Jadrana — prostire se narod i domovina tvoja. Gdegod budeš i kamogod dođeš — radi i ljubi, kao da si u svom selu — samo tako ljubiš; narod i domovinu. Pamтите — da kad smo god pobeđivali vekovne naše neprijatelje — da ih nismo nikad pobeđivali telesnom snagom — već snagom ljubavi i srca prema: Narodu i Domovini.

U mirno doba posvetimo se radu i učimo se ljubavi, a u doba kad nas neko napadne, žrtvuimo se za Narod i Domovinu — ne da osvajamo tude, već da branimo svoje.

A kako da Ti, sokolska Mladosti, najlepše posvedočiš ljubav prema Narodu i Domovini? Tako — da se marljivo učiš i spremaš za život, koji te čeka. Da se sam od sebe odgajaš u vrlinama: zdravlja, poslušnosti, marljivosti, poštovanja, štednji i sličnome, da marljivo dolaziš i uzgajaš se u Sokolu. Da svaku zlu misao i reč odbaciš od sebe. Jednom

reči — sokolska deco: Radite i samo radom ljubite Narod — a ne rečima — time ćete pokazati ljubav prema: Narodu i Domovini.

Više od vas ne traži ni niti očekuje — Narod i Domovina.

Rad, to je najbolji dokaz ljubavi prema: Narodu i Domovini!

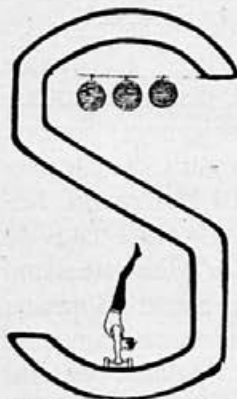

JOSIP JERAS:

Zgodovina telovadbe.

**Razvoj češkega Sokolstva od ustanovitve do njegove šestdesetletnice
I. 1922. Češka Obec Sokolska.**

(Dalje.)

Sokolstvo je v dobi 1873.—1880. vidoma nazadovalo. Od kakih 130 sok. društev jih je izginilo v tem času polovico. Razpuščala jih je vlada, ugonabljala gospodarska stiska, uničevali so jih domači osebni prepiri. Med vsemi pa so najhitreje izginila ona društva, ki so vse sokolsko delo videla v tem, da nastopajo v rdeči srajci, telovadba pa jim je bila postranska stvar, ali pa je sploh niso gojili. — V teh letih sokolskega nazadovanja je prenehal izhajati tudi »Sokol«.

Toda te hude čase je Sokolstvo srečno prestalo in po letu 1880. se je budilo sokolsko življenje iznova.

Društva so pričela zopet redno telovaditi in snovala so se nova društva. Leta 1881. je jel zopet izhajati časopis »Sokol«. Za prvo nalogo je smatral Tyrš sedaj, da pojasni v daljšem članku, zakaj je Sokolstvo hiralo. Vzroke propadanju išče Tyrš razen v družabnih razmerah in slabem gmotnem stanju v nedostatku discipline, zlasti ker je večina društev zanemarjala telovadbo. Tyrš je klical, bodril in izpodbujal Sokole k delu in predlagal prireditve sokolskega zleta. Ta zlet se je vršil 18. junija 1882. v proslavo dvajsetletnice praškega Sokola in je presegel vse nade. Spreveda se je udeležilo 1600 članov, pri telovadbi je nastopilo 696 članov iz 76 društev.

Prvi vsesokolski zlet je v zgodovini Sokolstva velepomemben in nadvse važen za nadaljni razvoj Sokolstva. Sokolstvo je odslej nepričakovano hitro rastlo, se širilo in poglobljalo in ni več propadalo. Nastala so nova društva in začelo se je gojiti tudi telovadbo naraščaja. Sokol v Kolinu je bil prvi, ki je gojil telovadbo naraščaja.

Po Tyrševi smrti (8. avg. 1884.) imata največ zaslug v vodstvu češkega Sokolstva dr. Josip Schreiner in dr. Jindřich Vaniček. O teh možeh, ki še živita in ki še vedno vodita češko Sokolstvo od zmage do zmage, hočem povedati nekoliko več pozneje.

Ob Tyrševi smrti je stalo Sokolstvo na trdnih tleh. Bile so premagane različne ovire, ki so nasprotovale sokolskemu gibanju, ni pa še moglo priti do sokolske zveze, kateri se je vlada upirala na vse pretege. Odobrila pa je avstrijska vlada pravila žup l. 1884.

Z ustanovitvijo sokolskih žup je prišlo med sokolskimi društvi do krepkejšega delovanja in do tesnejše medsebojne spojitve. Uvedli so se skupni izleti in nastopi, pospešilo se je razširjanje in poglobitev sokolske misli.

Leta 1886. je bil v praškem Sokolu drugi vaditeljski tečaj s 57 udeleženci.

Proslavo petindvajsetletnice Sokolstva (1887.) je vlada prepovedala; nadomestilo za prepovedano proslavo so bile telovadne tekme v Češkem Brodu.

Leta 1888. je poletelo češko Sokolstvo prvič na slovanski jug v Ljubljano.

Na poti češkega Sokolstva je eden glavnih mejnikov 24. marec 1889. l. Tega dne se je združilo na občnem zboru češko Sokolstvo po štirih ponesrečenih poizkusih v »Česko Obec Sokolsko«, ki je postala največjega pomena za razširjanje sokolske misli ne le po čeških, temveč tudi po drugih slovanskih deželah. Ustanovitev češke sokolske zveze je zahtevalo neprestano naraščanje sokolskih društev; tesnejša medsebojna spojitve je postala neobhodno potrebna.

Takoj prvo leto je štela Obec 11 žup s 152 društvi, v katerih je bilo 17.599 članov.* Za ustanovitev Obce Sokolske si je stekel posebnih zaslug br. dr. Scheiner.

Na ustanovnem občnem zboru Česke Obce Sokolske je bila največja skrb, poiskati sposobnega moža za starosta te velike organizacije. Izvoljen je bil dr. Jan Podlipný, ljubljenelec vseh. Razen njega so načelovali odboru podstarosta dr. J. Zelenka, načelnik dr. Fr. Čížek, tajnik dr. J. Scheiner in blagajnik J. Keltner.

Dr. Jan Podlipný, prvi starosta Česke Obce Sokolske je bil rojen 24. avgusta 1848. v Hněčevsi pri Hořicah. Študiral je pravoslovno fakulteto v Pragi in postal odvetnik. V spominih praškega Sokola beremo prvič ime Podlipnega l. 1879.; takrat je bil član upravnega odbora. Za tem je bil tajnik in 1888. l. podstarosta tega društva. Kot starosta Česke Obce Sokolske je bil na tem mestu do 1904. l. — Tudi v ljubljanskem Sokolu imamo zapisano njegovo ime. Na slavnostnem občnem zboru Sokola v Ljubljani ob petindvajsetletnici 9. septembra 1888. je bil izvoljen za častnega člana Sokolskega društva v Ljubljani. Leto pozneje (1889) je položil Podlipný temeljni kamen za zgradbo lastnega doma Sokolu v Ljubljani s prispevkom 100 K. Podlipný je umrl 19. marca 1914.

* Po statistiki dr. Kaizla koncem l. 1888.: 12 žup, vsehvi praškega Sokola, 187 društev, 21.740 članov, med njimi okoli 6600 telovadcev, 2200 mož., narašč. in 582 prednjakov.

Takoj ob ustanovitvi Č. O. S. je pokazal Podlipný svoje velike sposobnosti in zmožnosti v vodstvu sokolske organizacije. Bil je neumorno delaven in zato se je sloves češke sokolske armade širil vedno bolj in bolj tudi izven čeških mej. Najboljši pomočnik je bil Podlipnýu dr. Jindřich Vaniček, ki je pokazal v tehničnem odseku Č. O. S. neumorno in smotreno delavnost.

Dr. Jan Podlipný je povedel češke Sokole večkrat tudi v tujino. Že l. 1889. so se udeležile 3 vrste čeških Sokolov prvikrat mednarodne tekme v Parizu. Na tej tekmi srečamo tudi Vanička, ki je vodil eno vrsto. Vse tri vrste so dosegle prve cene in s tem so spoznali Čehe tudi v tujini. Vrnili so se v Prago kot zmagovalci v ponos svojega staroste Podlipnega in vsega češkega naroda. Praga je sprejela zmagovalce, kakor se to spodobi za prvo tekmovanje z Evropo, na Žofinu (na otoku reke Vltave) nad vse svečano. Ves otok je tonil ne le v morju lučic, temveč v morju navdušenja in ljubezni do Sokolstva, pa tudi do Francozov, ki so nadvse iskreno sprejeli in pogostili češke Sokole. Toda še pred začetkom slavnosti se je pojavila na slavnostnem prostoru policija in zahtevala od Podlipnega, da mora poskrbeti za odstranitev vseh rdeče-modro-belobarvnih lampijonov z napisom »R. F. (začetni črki »Republika Francija«). Podlipný pa je s pravo sokolsko prisotnostjo duha pomagal policiji odstraniti »nevarnost«, ki jo je videla na teh lampijonih. Smehljaje je dejal: »Najbrže mislite, da pomenita ti dve mrtvi črki »Republique française«. Toda nikakor ne, to sta le začetnici imena našega narodnega očeta, zaslužnega Riegra Františka«. Policija je bila s to razlago zadovoljna in Podlipný je tako rešil slavnost.

To je dogodbica, ki kaže, kakšen je bil Podlipný; tako je mogel nastopati pri vseh težavnih prilikah le mož čiste vesti in čistega značaja — mož Sokol.

Česka Obec Sokolska je odločila že v prvih letih obstoja celo vrsto važnih skupnih vprašanj, zlasti glede javnega nastopanja žup, društev in posameznikov. Uredila je statistiko zaradi pregleda vsakoletnega razvoja Sokolstva.

V zveznih vaditeljskih tečajih se je doslej izobrazilo že do 1000 prednjakov.

Predvsem so važni njeni vsesokolski zlet, ki so postali nekak slovanski praznik — slovanske olimpijade.

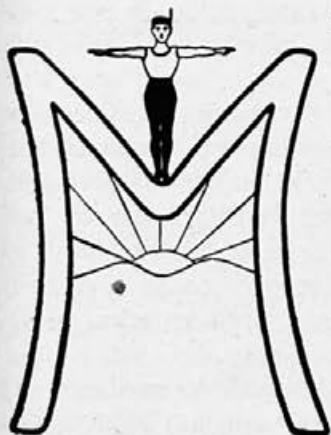
Drugi vsesokolski zlet je priredila Č. O. S. v Pragi l. 1891. od 27. do 30. junija. Bila je to njena prva javna telovadba. Udeležilo se ga je 207 čeških sokolskih društev s 5520 člani v kroju; pri prostih vajah je nastopilo 2310 telovadcev.

Ob drugem zletu je štelo češko Sokolstvo 229 društev s 24.268 člani, med njimi 7926 telovadcev.

(Dalje prihodnjič.)

Zbor! III.

Mariborska Sokolska župa je letos zopet izdala majhen koledarček za sokolski naraščaj. Poleg koledarskega dela ima »Zbor« — tako je ime koledarčku — tudi nekaj sokolskega čtiva, primernega in namenjenega sokolskemu naraščaju. Vsi sestavki so prav dobri in se prijetno čitajo, zato smo prepričani, da bo Mariborska župa svoj »Zbor« kmalu razpečala. Kakor je videti, bo postal »Zbor« redno izdanje v vsakem letu, tako da bo imel sokolski naraščaj vsako leto svoj lastni koledarček, ki se bo v teku časa še nekoliko povečal.

Na prvem mestu je v »Zboru« pozdrav kraljeviču Petru, ki je postal član jugoslovenske sokolske dece. Temu sledi prigodbica, ki se je pripetila vojaku-telovadcu na italijanski fronti med svetovno vojno. Vesela in deloma smešna povest dokazuje, da si je vojak kot dober skakač in tekač rešil življenje; bil je Sokol. — Br. E. Gangl je napisal za »Zbor« lepo pesmico: Zavedni mi smo »Sokoliči«. — Potem so pa v Zboru sestavki: Kaj je Sokol? Čemu telovadimo? Naše vaje. Ob petletnici osvobojenja. Zakaj smo Sokoliči? Ob koncu knjižice je kratek spis o pokojnem starosti Sokolskega društva v Mariboru br. dr. VI. Serncu in o br. Ganglu za njegovo petdesetletnico. Da se naši čitatelji seznanijo z naraščajevim koledarčkom, ponatiskujemo članek:

Zakaj smo Sokoliči?

Sokoliči so mladi zarod one plemenite ptice, sivega sokola, ki se druži danes v jasnem solncu jugoslovenske svobode z belim orlom v sinjih višavah. Nalik staremu zarodu gledajo z bistrimi očesi zemljo pod seboj in merijo daljave, da jih preletijo, ter višine, da se dvignejo vanje; doseči hočejo svoje starejše brate, po mogočnosti celo prekosit.

Tako tudi mi!

Starejši naši bratje Sokoli so si stavili za najvišjo svojo nalogo, da posvetijo vse svoje moči v dobro svojega naroda in domovine. Doseženo prostost čuvajo in negujejo, spominjajoč se onih časov, ko je kruta mačeha Avstrija branila Jugoslovanu, da živi na svoji zemlji po lastni volji. Ko mu ni dala biti polnopraven gospodar te zemlje, ko je nad njim vih-tela bič, da skoraj ni smel izpregovoriti besede v svojem jeziku. Za pri-borjeno pravico so pripravljene vsak čas nastopiti kakor pravi možje, če treba, »naj puška govori«, in to proti vsakomur, ki bi se drznil dotakniti te svetinje, bodi to kdorkoli.

V svesti, da vsi, ki se dičijo z imenom Jugosloveni, še niso v okrilju svobodne svoje države, so starejši naši bratje prisegli zvestobo bratom ob sinjem Jadranskem morju in v solnčni Gorici, ki jih danes pritiska

k tlom verolomni Italijan hujše nego nekdanj Avstrija. Pravična osveta nad njim je druga najvišja dolžnost Sokolov, ki bo izpolnjena šele tedaj, ko nas ne bodo ločile več od bratov ob Adriji državne meje. In isto svečano prisego so zaslišali tudi bratje v Koroški, zibelki naše nekdanje svobode; isto obljubo so sprejeli tudi oni.

Vse to izvršiti je mogoče le zdravim, nepokvarjenim na telesu in blagim ter dobrim na duši. Zato Sokolstvo vabi svoje člane v telovadnico, da se tam krepijo in si utrjujejo telesa za napore, ki jih prinaša življenje. V telovadnicah se uče pravega bratstva, ljubezni in pripravljenosti pomagati ne glede na lastno korist. Sokolstvo zahteva iz teh razlogov od svojih, da se ne vdajajo strastem, da živijo pošteno in da so kremeniti značaji. In mi Sokoliči, zakaj smo stopili v vrste, pred katerimi vihra sokolski prapor?

Rodovi nastopajo in izginjajo. Nosilci sokolske misli, ki so danes pri polnih močeh, se bodo postarali in odšli, zapustivši nam kot dedščino to vzvišeno misel, ki je v e č n a. Mi sedanji Sokoliči smo poklicani, da jo prevzamemo. Da pa jo bomo ohranili neokrnjeno in neomadeževano ter jo izročili tudi sami kedaj mlajšim, da se bo podedovala dalje od rodu do rodu, zato se pripravljamo na to težko nalogo že sedaj: z a t o s m o Sokoliči.

Kraljica Marija s prestolonaslednikom Petrom.

† **Josip Stritar.** V nedeljo, dne 25. novembra 1923, ponoči je umrl v Rogaški Slatini naš pesnik in pisatelj Josip Stritar. Letos meseca januarja se je preselil v Rogaško Slatino iz Aspanga, da v domovini preživi večer svojega življenja. Smrt ga je dohitela, ko je dočakal 87. leto svoje dobe. (Rojen je bil Stritar dne 6. marca 1836 v Podsmreki pri Velikih Laščah, v tem klasičnem koticu naše zemlje, ki nam je rodila tudi Primoža Trubarja in Franceta Levstika.) Stritar je naš klasik umetnik, ki si je pridobil nevenljivih zaslug za našo književnost. Ustvaril nam je jezik najvišje umetniške kakovosti, ki je danes sposoben, da se moremo z njim izražati na vsakem poprišču književnega udejstvovanja. Pisal je pesmi, povesti, romane, gledališke prizore in igre. Ni panoge v našem leposlovju, kjer bi se ne poznali globoki in neizbrisni sledovi Stritarjevega mogočnega vpliva. Vzgojil in vodil je celo generacijo književnikov, ki so stopili na nova pota in postavili naše leposlovje na odlično višino. Stritarjevi zbrani spisi so izšli v VIII. debelih knjigah. Vrhutega je spisal tudi 4 knjige za mladino (Pod lipo, Jagode, Zimski večeri in Lešniki.) V Učiteljski tiskarni pa so ravnokar izšli Stritarjevi izbrani spisi za mladino, na kar posebej opozarjamo sokolski naraščaj. Stritarjevo književno delo je ogromno. Z njim si je postavil sam najlepši spomenik. — Pogrebne slavnosti so se vršile v Rogaški Slatini in v Ljubljani, kjer so Stritarja dne 29. novembra položili k večnemu počitku v pisateljsko grobnico. Na zadnji poti so spremili Stritarja v Rogaški Slatini in v Ljubljani tudi Sokoli na čelu ogromne množice naroda. Ob grobu se je poslovil od Stritarja v imenu književnikov namestnik staroste JSS, br. Gangl. — Očetu našega modernega leposlovja bodi ohranjen časten spomin!

40letnica sokolskega naraščaja na Češkem. Letos v novembru je praznovalo češko Sokolstvo 40letnico, odkar obstoji v češkem Sokolstvu sokolski naraščaj. Prava

organizacija sokolskega naraščaja se je pričela v Sokolskem društvu v Kolinu pod vodstvom br. A. V. Pragra, znanega sokolskega delavca, sedanjega župnega staroste župe Tyrš v Kolinu. Zato se smatra br. Pragr kot ustanovitelj češkega sokolskega naraščaja. Zgledu kolinskega Sokola so kmalu sledila tudi ostala sokolska društva na Češkem in v dobi 40tih let se je razvila veličastna armada sokolskega naraščaja, ki je danes ponos češkega Sokolstva.

Osnutki za znak sokolskemu naraščaju.

Na razpis natečaja za naraščajski znak je bilo starešinstvu Jugoslov. Sokolskega Saveza vposlanih 19 osnutkov iz mavca in 13 slik oziroma risb. Natečaja se je udeležilo 15 umetnikov in sicer 9 iz Slovenije, 1 iz Bosne, 4 iz Srbije in 1 iz Srema. Starešinstvo Saveza je imenovalo posebno ocenjevalno komisijo, ki ima nalogo osnutke vestno preceniti in določiti kateri izmed poslanih bi bil primeren za znak. Komisijo pod vodstvom Saveznega staroste tvorijo: dva člana starešinstva JSS, dva člana TO., zastopnik Sokolske župe Zagreb, ki je plačala nagrado 5000 Din za sprejeti osnutek, in akademični slikar Šaša Šantel kot umetniški izvedenec.

Jugoslovenski sokolski koledar za leto 1924. Uredil Miroslav Ambrožič. V. letnik. Izdal Jugoslov. Sokolski Savez v Ljubljani 1923. Cena 12 Din. — Novi koledar je prav dobro urejen ter bi v marsičem tudi naraščaju dobro služil. Poleg koledarskih dni in imenov svetnikov ima tudi mnogo zgodovinskih podatkov iz slovanske in sokolske zgodovine. Vrhutega pa je pri vsakem dnevu poseben prostor, v katerega se zapiše čas, ki ga porabimo za telesno vežbanje. Na koncu koledarja pa se nahaja za vsaki mesec v letu razpredelnica, kamor se vpisuje teža in mera telovadca, obseg prsi pri globokem in pri običajnem vdihu, obseg pasu, mere za skok in za met krogle ter diska in druge uspehe pri telovadbi. Iz teh razpredelnic bo vsak telova-

dec videl vsak mesec, koliko je napredoval pri telovadbi. Ta način zapisovanja je za telovadce velike važnosti in prav bi bilo, da tudi naraščajniki vodijo o sebi take zapiske. V uporabnem delu ima koledar mnogo praktičnih podatkov, ki jih človek rabi v vsakdanjem življenju, naraščaj pa tudi v šoli. Tretji odstavek koledarja ima naslov: strokovni del. Tu je pozdrav prestolonasledniku kraljeviču Petru, pesem: Čujte nas! od br. Gangla in Ganglov životopis ter članek br. dr. Ravniharja: Sabor. Sledijo čitna povelja za redovne vaje in članek: Godina 1923., v katerem je opisano letošnje sokolsko delo. Nazadnje so zabeleženi svetovni rekordi in uspehi pri sokolskih tekmah. Tudi to je zanimivo za naraščaj. Četrty del koledarja pa obsega obširno sokolsko statistiko, ki jo je sestavil br. V. Švaigar. — Iz navedene vsebine je razvidno, da je koledar res prav pripraven in ga bo marsikateri naraščajnik z veseljem čital. Zato ga priporočamo.

Naraštajski dan sokolske župe Celje.

Nezaboravni dojam naraštajskih dana na I. jugoslovenskom sletu u Ljubljani pro-uzrokovao je živ pokret medju pomladkom nekih društava celjske župe. Naravski; prvi put u povjesti našeg Sokolstva ustvarena je na ljubljanskom sletu sokolskoj omladini mogućnost, da samostalno izstupi pred javnost pa samostalno, iz vlastitih snaga izpuni sve tačke javne vežbe. Da ovaj tako po čitavi narod kao posebice po Sokolstvo korisni pokret ne zastane, da se nastavi na daljnij sistematskim izgradivanju telesnih vežbi i drugih sokolsko-uzgojnih sredstava za vse različite i brojne odeljke sokolske omladine, zaključio celjska župa, da se ima pored običnog župskog sleta održati poseban dan samo za naraštaj i decu čitave župe. Tehn. odboru župe, vodjima i prednjacima dece i naraštaja data je time prilika i zadaća, da prikažu javnosti organizaciju i sadržaj rada na vaspitanju sokolske omladine. Naraštajski dan određen je na Petrovo 29. juna u Celju. Podvlači se, da se ima na javnoj vežbi prikazati javnosti sva mnogolčnost i bogatstvo mladinskog telesnog vaspitanja. Što više se približuje zletni dan, tim veće je zanimanje, tim življe pripreme; mnogo-

brojne prijave društava obećavaju najbolji uspeh. U taj živi pokret udre sudbina: zbog zarazne dečje bolesti, difterije, zabranjuje oblastvo skupljanje ljudi, pa zabranjuje naraštajski dan; veliko razočaranje, opća potištenost. Zaraza za ustavljenost je, izčezava; vraćamo se poslu, naraštajski dan se odredi na 16. septembra. Ova je nezgodna epizoda ipak ostavila nemilog traga: iz najživljih priprema iztrgnuti se ne laćamo posla tako ustrajno kao prije; školski praznici razturiše omladinu; turistica, letnikovanje i drugo odvraćaju je privremeno od sokolana. Čak na sam dan prije sleta pojavio se nove neprilike: povišica željezničkih tarifa i jesenska kiša. Ovi uzroci umanjioše broj učesnika. Sokoli ne žale trud. Zbilja, 16. septembar nije nas prevario. U maglovitom jutru ob 6 časova nastupa na prostranom, od kiše ispranom dvorištu gradske osnovne škole 62 naraštajnika te 41 naraštajnica k natjecanju.

Tekma muškog naraštaja. Natjecaju: u višem razdjelu skupina A (preća, ruče, skok u vis, dvojskok, beg, proste i redovne vežbe) po jedna vrsta iz Celja, Zagorja i Žalca; u nižem razdjelu skupina A (iste grane kao u višem razdjelu uz lakše uvjete) 2 vrste iz Celja, (jedna iz Trbovelj te 22 poedinaca) Celje 2, Hrastnik 3, Laško 5, Šoštanj 5, Trbovlje 3, Zagorje 4) i u nižem razdjelu skupina B (proste vežbe, dvojskok, skok u vis, beg) 4 poedinaca iz Šoštanja. Postizivih tačaka u skupini A svakog razdjela za vrste 420, za poedince 60, u skupini B za poedince 40. Diplome za bar 75 posto. Tekma počine ob 6 i pol, svršava se ob 9 i pol. Opažava se svesna sprema, dobra disciplina, čvrsta volja; ne odstupa niko. Valja istaknuti uspehi u begu (91.4 m u višem razdjelu 15 sek., u nižem 16 sek.). 60 natjecatelja postigne svih 10 bodova, ogromna većina trebala je samo 13 do 14 sekunda, kao propisano u nižem i srednjem razdjelu za člane. Uspeh tekme vrlo povoljan je, na ime:

Viši razdjel A: Vrste: I. Celje 362 tačaka, 86.19%, II. Zagorje 334 — 79.52, III. Žalec 294 — 70. Poedinci: Juvan Franjo, Zagorje 59 — 98.3, Oblišar Hinko, Celje 58 — 96.6, Šonc Milan, Celje 58 — 96.6.

Cančar Viljem, Celje 53 — 88.3, Anžlovar Zmago, Celje 52 — 86.6, Liška Janko, Celje 52 — 86.6, Bostič Ivan, Zagorje 52 — 86.6, Gomilšek Anton, Žalec 49 — 81.6, Plevnik Fran, Zagorje 49 — 81.6, Negro Ulrik, Zagorje 48 — 80, Lihteneger Stanko, Žalec 48 — 80, Pikel Josip, Žalec 41 — 68.3, Podpečan Ivan, Žalec 40 — 66.6, Kralj Anton, Celje 40 — 66.6, Cvikel Mihael, Žalec 38 — 63.3, Gregl Štefan, Zagorje 37 — 61.6, Podpečan Fran, Žalec 35 — 58.3, Kovač Otmar, Zagorje 34 — 56.6.

Niži razdjel A: Vrste: Celje I. 359 — 85.47, Trbovlje 333 — 79.29, Celje II. 332 — 79.04. Poedinci: Dragar Ludvik, Hrastnik 59 — 98.33, Pleskovič Vladko, Trbovlje 58 — 96.66, Osolin Tonče, Trbovlje 58 — 96.66, Križaj Josip, Hrastnik 57 — 95, Dobravc Branko, Celje 57 — 95, Pilingner Dorko, Trbovlje 54 — 90, Jerše Zmagoslav, Celje 53 — 88.3, Stegu Milan, Celje 53 — 88.3, Božič Jurče, Trbovlje 53 — 88.3, Kač Alojzij, Laško 53 — 88.3, Presinger Mirko, Celje 52 — 86.6, Rudolf Mirko, Celje 52 — 86.6, Jedretič Rudolf, Celje 52 — 86.6, Vastič Vojmir, Hrastnik 52 — 86.6, Stanič Stanko, Šoštanj 51 — 85, Tušar Albin, Celje 51 — 85, Jelen Stanko, Šoštanj 51 — 85, König Juro, Celje 50 — 83.3, Skok Ferdinand, Celje 49 — 81.6, Drnovšek Vinco, Zagorje 49 — 81.6, Tušar Mirko, Celje 49 — 81.6, Kramer Fran, Celje 48 — 80, Komar Ivan, Trbovlje 48 — 80, Derkovič Drago, Zagorje 48 — 80, Knakl Fran, Laško 47 — 78.3, Koren Fran, Trbovlje 46 — 76.6, Skočir Bogomir, Celje 45 — 75, Letnik, Franci, Trbovlje 44 — 73.3, Marek Evgen, Celje 44 — 73.3, Brvar Emil, Zagorje 43 — 71.6, Rupnik Karl, Trbovlje 42 — 70, Košan Ivan, Šoštanj 42 — 70, Čokan Fran, Celje 42 — 70, Lorbek Jože, Šoštanj 41 — 68.3, Kušar Matko, Zagorje 40 — 66.6, Rems Zdravko, Laško 39 — 65, Pintar Leopold, Laško 39 — 65, Vrečko Slavko, Šoštanj 39 — 65, Gorjup Slavko, Trbovlje 37 — 61.6, Petrin Anton, Laško 35 — 58.3.

Niži razdjel. B: Poedinci: Simerl Vilko, Šoštanj 25 — 62.5, Lužnik Franjo, Šoštanj 25 — 62.5, Valand Robert, Šoštanj 24 — 60, Verzeznassi Vilko, Šoštanj 15 — 30.75.

Tekma ženskog naraštaja. Najčeca se u višem i nižem razdjelu na bivu, skoku u vis, u dalj, u prostim, vrste i u redovnim vežbama. U višem razdjelu natjecaju 3 vrste iz Celja, 1 iz Šoštanja, 5 poedinka iz Zagorja i jedna iz Celja, u nižem 1 vrsta iz Celja i 5 poedinka iz Trbovelj. Postigljivih bodova ima u svakom razdjelu za vrste 260, za poedinke 40. Diplome za bar 75 posto bez obzira na razdjel ili višak nad 75%.

Viši razdjel. Vrste: Celje I. 246 bodova ili 94.62%, Celje II. 243 — 93.46, Celje III. 226 — 86.92, Šoštanj 216 — 83.08. Poedinke sa 40 bodova, t. j. 100%: Aram Ana, Šoštanj, Jošt Zv., Celje, Jug Mira, Celje, Kovač Anka, Celje, Krajnc Malči, Celje, Luznik Zorana, Celje, Modic Milena, Celje, Stepančič Milena, Celje; sa 39 bodova, t. j. 97.50%: Bajde Zora, Celje, Lipold Ema, Celje, Presinger Ana, Celje, Stanič Olga, Šoštanj, Vizjak Dragica, Celje; sa 38 bodova, t. j. 95%: Černej Vida, Celje, Druškovič Adela, Celje, Kanka Kobi, Zagorje, Poljšak Darinka, Zagorje, Schwab Marta, Celje, Volk Milica, Šoštanj; sa 37 bodova, t. j. 92.5%: Rak Justi, Zagorje; sa 36 bod., t. j. 90%: Blažič Minka, Zagorje, Zupan Greti, Šoštanj; sa 31 bodova, t. j. 77.5%: Dragar Malči, Zagorje; sa 30 bod., t. j. 75%: Fink Anica, Celje, Jelen Mila, Šoštanj, Schwab Jelka, Celje; sa 29 bod., t. j. 72.5%: Križmanič Marija, Celje, Modic Lea, Celje, Šonc Zora, Celje; sa 17 bod., t. j. 42.5%: Lužnik Ana, Šoštanj.

Niži razdjel. Vrsta Celje 226 bodova 86.93%. Poedinke: Tavčar Adela, Celje 40 — 100, Paradiž Ivanka, Trbovlje 39 — 97.5, Cukjati Anica, Trbovlje 38 — 95, Jelen Kristina, Celje 38 — 95, Naglav Ivanka, Trbovlje 38 — 95, Koren Zdenka, Celje 37 — 92.5, Perme Anica, Trbovlje 37 — 92.5, Železnikar Hedviga, Celje 36 — 90, Rojc Pavla, Trbovlje 31 — 77.50, Vrabič Pavla, Celje 29 — 72.50, Zorman Štefi, Celje 29 — 72.50.

U neštašici inih podataka rasporedjene su natjecateljice sa jednakim brojem postignutih bodova u alfabetskom redu. Dok je kod ženskog naraštaja za ocjenjivanje ponašanja vrsta uzeta u oslonu na propise tekmovalnog reda za članstvo prosječ-

na svota postignutih bodova u račun, uzeta je kod muškog naraštaja ukupna svota.

Povorka. Nakon završenih pokusa za javnu vežbu krene tačno u određeno vreme povorka glavnim ulicama grada. Pored župnog starešinstva, članskih odeljka i glazbe učestvuju u povorci: 15 naraštajnika u sletskoj odori sa naraštajskim praporom iz Zagorja i 60 naraštajnika u vežbenom kroju, 40 naraštajnica u odori, 94 ženske dece u odori i 24 u belim haljinama te 126 muške dece u odori; ukupno 359. Povorka se zaustavi pred Narodnim domom, župni starešina stupa na balkon, pozdravlja sakupljenu omladinu, sječa je lanskim naraštajskih dana i bodri k daljnjem radu. Uz burno klicanje kralju, prestolonasledniku, otačbini i narodnom jedinstvu odpeva se Bože pravde. Ne možemo baš tvrditi, da bi publika osim čestitih iznimaka posvećivala povorci naročitu pažnju. Poznajemo prilike tu i tamo pa smo uvereni, da to neće smetati našoj omladini, šta više podstrekavaće je. Napred snagom sokolskom!

Javni čas. Javnu vežbu otvara 131 muške dece sa 4 sastava župskih prostih vežbi. Vežbe se ne mogu nazivati lakim, ali mali vežbači svladavaju ih. U pogledu nastupa, kriče i ravnanja treba uzimati obzir na mladost vežbača i na prilike na vežbalištu, pokrivenom ostrim pjeskom. Iza njih nastupa 6 vrsta ženskog pomladka iz Celja k vežbama na spravama; 1 vrsta žen. naraštaja uzima ruče bočki sa pružnom daskom, po jedna vrsta naraštaja i dece dugi i kratki konop, 2 vrste dece brvno, 1 vrsta naraštaja skok u dalj. Obvezatne vežbe primerene su vežbačicama, provadjaju se tačno i gladko pa zaslužuju svu stručnu pohvalu. Slede župne vežbe ženske dece sa praporcima u državnim bojama; broj vežbačica 127. Nastup, kriče i ravnanje nisu baš uzorni, ali živo šarenilo malih devojčica i njihovih praporčica pokriva mnoge greške, tako da ukupni dojam verno prikazuje Tyršovu težnju ka zdravlju i snazi, mladosti i krasoti. Iza njih izvede devetorica muškog naraštajnika iz Celje Murnik - Černetov »Carmen«; nastup uz motto uverture osim malo prelaganog uravnavanja i pokrivanja ide dobro ali vežba sama uz melodiju tererovog mar-

ša ispada nešto neskladno i malo temperamentno. Možda je uzrok na glasbi, koja na prelazu od overture na marš zapinje u taktu, pa svira marš zategnuto i dosta laganije nego uverturu. Ipak postigne ova tačka kod publike potpun uspeh. Žen. naraštaj i žen. deca prikazuju u 5 skupina mladinske igre, živo i naravski kao na igrištu. Sledi teško pričekana tačka: vežbe muškog naraštaja na spravama: 1 vrsta (Trbovlje-Zalec) na preči, po jedna (Celje-Zagorje i Šoštani) na ručama, 3 vrste iz Celja: skok u vis motkom, stol u šir i kozlič. U zagorsko-celjskoj vrsti na ručama nastupanju prvaci današnje tekme pa naravski svraćaju opću pažnju na sebe. Prvu rednu vežbu dovezbaju uzorno; ali sveopća pažnja potakne ih ka dobrovolnim vežbama pa nam prikazuju »kovrtljaj ispod ruča«, stoje u ruku sa okretima, ali bez veze sa drugim pravcima i kad i kad nakon dužih i težih prekinuća. Mi smo uvereni, da su im prednjaci po svojoj dužnosti to zabranili pa žalimo, da se naraštajnici ne pokoriše. Ali publika, koja je došla na svoj račun, udari u buran pljesak. Ovako i uža publika, koja se tolikoputa prkosi svojim pogodovanjem sokolskih težnji, zavadja mladež i smeta onima, koji preuzeše dobrovoljno ovu tešku zadaću ne tražeci ne koristi ne slave pa ni — smetanja. Ovakav mladič znađe, da može pouzdano računati na aplauz, pa zaboravi reči svojeg prednjaka, kojih još ne može razumeti. Uspeh prvaka na ručama zaveo je i vrstu na preči u neuspjele pokušaje premaha pa čak i velevortljaja. Na protiv tome beše držanje i vežbanje ostalih vrsti sasvim dobro, naročito kod šoštanske vrste na ručama i kod celjske vrste sa skokom u vis s motkom. Dok se vežbanje ženskog naraštaja na spravama može mirno nazvati uzornim, na žalost ne možemo to kazati o župnim prostim vežbama ženskog naraštaja. Pada u oči maleni broj vežbačica: 42. Njihove lepe vežbe zaista teške su, ali gledom na mali broj vežbačica, (natjecateljica!) i na mali broj društava, koja učestvovala (samo Celje, Hrastnik, Šoštani, Trbovlje i Zagorje) nadjali smo se većoj skladnosti. Nastup sam beše siguran, kriče i ravnanje manjkavo. Šestorica naraštajnika iz Trbovelj prikazala nam 2 sastava francuskog boxa; mora-

mo da smo zahvalni marljivom prednjaku za ovu tačku ali moramo primetiti, da se izpad u sokolskom sustavu izvode na petama, nikad na prstima. Željeli bi i življeg tempa; priznajemo pak, da je pešćano tlo nemalo smetalo eksaktnosti. Župne proste vežbe muškog naraštaja izvodila su 82 naraštajnika. Nastup, izimši nekoliko grešaka kod diobe z četveroreda u dvorede, precizan, korak enakomeran i siguran. Izvedba I. in II. sastava beše vrlo dobra, izvedba III. sastava neskladna, IV. sastava opet dobra. Ali treba i tu ukoriti kriće i ravnaje; premda nismo imali koliće u zemlji, ipak beše dosta stalnih tačaka za orijentaciju. Po uspelim nastupima na okružnim sletovima u Konjicah i Zagorju te na župskom sletu u Trbovljama očekivali smo više. Izatoga izvodi 9 naraštajnika iz Šoštanja lake ali lične proste vežbe, skladno i tačno. Zaključnom tačkom je skladba »Konjički«, koju predstavlja 5 naraštajnika i 10 ženske dece iz Celja u pet skupina uz klavirsku pratnju. Ova vežba spada bolje na pozornicu u zatvorenim prostorijama, pak bi mogla loše uspjeti. Izazvala je kod občinstva buran pljesak, a nas je živo potšjecala na konjanički karusel na ljubljanskom sletu prošle godine. Skupine naraštajnika iz Celja otpale su; zašto? Sjećamo se na preciznu izvedbu u Konjicah pa žalimo, da se i ova vežbena grana nije prikazala publici.

Nastup beše u energičnim rukama, tačka se brzo porodaše za tačkom, tako da se nisu umoravali ne baš mnogobrojni posmatrači. Posmatračima se pridružilo i žarko jesensko sunce; odmah izza povorke probilo i rasturilo je magle pa nam donelo najlepší dan u posmeh svima, koje zastraši subotna kiša. Nakon zadnje tačke bogatog rasporeda pozdravi domaćin-starešina celjskog društva sokolsko omladinu, koja postroji zbor na vežbalištu. Istakne veliku ulogu sokolskog naraštaja u sokolskoj organizaciji i veliki dojam njegovih priredbi, koje se razvijaju stalno iz malih početaka u sjajne manifestacije sokolskog rada i sokolske misli. Tumači živim rečima osnovne misli Tyršovog poslanstva: uplivati telesnim vežbama na razvoj, jakost i čistoću karaktera od zorne mladosti do zrelog doba i prikazuje glavne dužnosti, koje odanle proističu. Podvlači dužnost večitog ispopunjavanja samog sebe i drugih na uhar vlasni i čitavog naroda. Naraštajski pokret proističe iz skromnih početaka ali ustrajnim radom prednjaka i vernošću pitomaca razvio se u najvažniju granu sokolskog udejstvovanja, i u najsigurniju zaruku budućnosti. Sačuvaće otačbini svežu snagu vernih sinova, obnavljati i večati je sveudilj. Glasba svira, omladina igra kolo. Zlatni sunčani zraci ljube šarenu sliku crvenih košuljica, belih rupčića, zdravih tela, živih očiju, uzdanicu našu.

Predplatnicima i čitateljima!

S današnjim brojem zaključujemo V. godišće »Sokolića«, jedina lista za jugoslovensku sokolsku omladinu — mušku i žensku. Uvereni smo, da naš list još nije na vrhuncu, nije još savršen, ali znamo, da je u dobi od pet godina u mnogočem napredovao i da je učinio mnogo dobra našem naraštaju. I u budućnosti nastaviti ćemo sadašnjim smerom, a ne plašimo se nikakvih žrtava samo da list bude bolji i savršeniji.

Sve naše dosadanje radnike molimo, da nam ostanu verni, osobito želimo više suradnika iz srpskih i hrv. krajeva, otkle dobivamo retko obavesti i premda imamo tamo mnogo pretplatnika.

Radi velikih tiskarskih troškova primorani smo povišiti godišnju pretplatu na 16 Din. Iznos je za današnje prilike neznan, zato smo uvereni, da radi te povišice ne ćemo izgubiti ni jednoga pretplatnika. Ako pak svaki pretplatnik nađe još jednoga pretplatnika, snizićemo

pretplatu »Sokoliču« opet na 12 Din. To ne će biti teško, jer uz toliko broj sokolskoga naraštaja smemo zahtevati, da je bar svaki deseti sokolić pretplatnik »Sokoliča«; to vredi dakako i za decu. Sa kupljajte dakle pretplatnike na »Sokoliča«, ta to će biti samo u vašu vlastitu korist.

Sve one pretplatnike, koji još nisu namirili ovogodišnje pretplate, prosimo, da to odmah učine, da ne trošimo novaca za opomene. Položnice smo dostavili 11. broju. Uredništvo i uprava.

Naročnikom in čitateljem!

Z današnje številko zaključujemo V. letnik »Sokoliča«, edinega lista za jugoslovensko sokolsko mladino — moško in žensko. Zavedamo se, da naš list še ni na vrhuncu, še ni popolen, vemo pa, da je v dobi petih let v marsičem napredoval in da je storil mnogo dobrega med našim naraščanjem. Tudi v prihodnje bomo nadaljevali v sedanji smeri in za izboljšanje ter za izpopolnitev lista se ne strašimo nobenih žrtev.

Vse dosedanje naše sotrudnike prosimo, da nam ostanejo zvesti, zlasti si pa želimo več sodelavcev v hrvaških in srbskih pokrajinah, odkoder dobimo le redkokdaj poročila, četudi imamo v teh krajih mnogo naročnikov.

Zaradi visokih tiskarniških stroškov smo primorani zvišati naročnino na 16 Din letno. Znesek je za današnje razmere malenkosten, zato smo prepričani, da zaradi povišanja naročnine ne zgubimo nobenega naročnika. Ako pa vsak naročnik pridobi še enega novega naročnika, pa bomo znižali ceno »Sokoliču« zopet na 12 Din letno. To bi ne bilo težavno, ker pri tolikem številu sokolskega naraščaja pač smemo zahtevati, da je vsaj vsak deseti naraščajnik in vsaka deseta naraščajnica naročnik »Sokoliča«, in to velja seveda tudi za deco. Nabirajte torej naročnike za »Sokoliča«, ker bo to le v vašo lastno korist.

Vse one naročnike, ki še niso plačali letošnje naročnine, pa prosimo, da to nemudoma store, da ne bomo imeli z opomini novih stroškov. Položnice smo priložili že prejšnji (11.) številki.

Uredništvo in upravništvo.

